

Az Art. 124/B. §-a szerinti önellenőrzési eljárás során ahhoz, hogy az adóhatóság érdemben tudja elbírálni a kérelmet, az adózónak kell megjelölnie, hogy álláspontja szerint mely jogszabály melyik konkrét uniós jogi normával nem áll összhangban.

[2003. évi XCII. Tv. Art. 124/B. §, 138. §, 1952. évi III. Tv. 213. § (1) bek.]

[1] A felperes elektronikus hírközlési szolgáltatásokat, egyebek között távközlési szolgáltatást nyújt országszerte. Ez utóbbi szolgáltatására figyelemmel 2012. július-november hónapokban a 2012. évi LVI. törvénnyel bevezetett távközlési adó alanya volt. A fenti hónapokra bevallott és megfizetett távközlési adóját 2013. január 29-én önellenőrzéssel módosította, 287.369.000 Ft adókötelezettség csökkenést jelentett be. Az önellenőrzéseit az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban Art.) 124/B. §-ára alapította, kérelmében a távközlési adó tv. Európai Unió kötelező jogi aktusaiba történő ütközését állította.

[2] Az adóhatóság nem osztotta a felperesi jogi álláspontot, a felperes önellenőrzéseit határozataival elutasította, majd az alperes a felperes fellebbezése nyomán 2197602056 számú határozatával az indokolás kiegészítésével az elsőfokú határozatokat helyben hagyta.

[3] Rámutatott arra, hogy az elektronikus hírközlő hálózatok és az elektronikus hírközlési szolgáltatások engedélyezéséről szóló az Európai Parlament és a Tanács 2002/20/EK irányelve (2002. március 7.) ("Engedélyezési irányelv") szerint az igazgatási díjak olyan igazgatási költségek fedezésére hivatott összegek, amelyek a piacra való belépéssel és működéssel összefüggésben keletkező állami ráfordítások miatt merülnek fel és amelyeket a nemzeti szabályozó hatóságok vetnek ki. Ezzel szemben az önadózás útján megállapított és bevallott költségekhez nem tapadó, állami szolgáltatással nem ellentételezett, engedélyhez, piaci működéshez, regisztrációhoz nem kötődő távközlési adó igazgatási díjnak nem tekinthető. Emiatt nem sértheti az Engedélyezési irányelv a felperes által felhívott előírásait, de nem ütközik az EUMSZ általa hivatkozott (49., 107., 108.) cikkeibe sem.

[4] A felperes keresetében az alperes határozat megváltoztatását és önellenőrzési kérelmei elfogadását kérte.

[5] Keresetében változatlanul állította az távközlési adónak az Engedélyezési irányelv 12. cikk (1) bekezdés a)-b) pontjába és 14. cikkébe történő ütközését, új jogi érvként hivatkozott az EUMSZ 110. cikke, és a közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112. EK irányelv (továbbiakban HÉA irányelv) 401. cikkének sérelmére. Az első tárgyalást követően előterjesztett előkészítő iratában már az EUMSZ 49., 54. cikkeit is megjelölte jogszabálysértésként.

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletében kizárólag a távközlési adónak az Engedélyezési irányelv 12. és 14. cikkébe történő ütközését vizsgálta arra figyelemmel, hogy álláspontja szerint az első tárgyalást követően előterjesztett további jogszabálysértések (EUMSZ 49., 54. cikkei) már a Pp. 335/A. §-ába ütköző tiltott keresetváltoztatásnak tekinthetők. Azt is kiemelte, hogy az Art. 124/B. §-án nyugvó felperesi kérelem kapcsán az alperesnek az abban előterjesztett felperesi hivatkozások keretein belül kellett döntenie, ekként nem sérthette az önellenőrzésekben nem szereplő első alkalommal a keresetben hivatkozott újabb, az EUMSZ 110. és HÉA irányelv 401. cikkeit érintő felvetéseket. Ugyanis a közigazgatási per tárgya nem az önellenőrzéskor elmulasztott hivatkozások elbírálása, hanem az önellenőrzéseket elbíráló határozatok törvényességének felülvizsgálata. Ennél fogva a bíróság a perben kizárólag azt vizsgálhatta és arról dönthetett, hogy helytálló volt-e az az alperesi megállapítás, miszerint a felperes által az önellenőrzéseiben megjelölt okok és érvek keretein belül a távközlési adótörvény nem ellentétes az uniós joggal.

[7] A bíróság által vizsgálható jogszabálysértésekkel kapcsolatban pedig kifejtette, hogy a távközlési adó olyan adófizetési kötelezettséget jelent, ami az általános adófizetési kötelezettséget meghaladó közteherviselésre képes adózókat érinti, ami engedélyhez, piaci működéshez, regisztrációhoz nem kötődik, így természetét és célját tekintve nem kapcsolódik az Engedélyezési irányelv piacra lépéssel összefüggésben megalkotott szabályaihoz. Ítéletében részletesen elemezte a felperes által is hivatkozott, az Európai Bíróság C-485/11 és C-71/12 számú ügyben meghozott ítéleteinek hasonlóságát és különbözőségét a perbeli üggyel.

[8] Hivatkozott arra, is hogy az Európai Bizottság az Európai Bíróság előtt 2013. január 24-én Magyarország ellen, a távközlési adó kapcsán, az Engedélyezési irányelv nem megfelelő alkalmazása miatt indított kötelezettségszegési eljárást megszüntette a francia ügyben meghozott ítélet alapján. Az ebben az ügyben hozott ítéletet az elsőfokú bíróság is iránymutatásként használta fel és rögzítette, hogy a távközlési adó nem minősíthető az Engedélyezési irányelv 12. cikke szerinti igazgatási díjnak, a távközlési adótörvény értelemszerűen a 14. cikk rendelkezéseivel sem lehet ellentétes, ezért a keresetet elutasította.

[9] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára történő kötelezése érdekében, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és a felperes keresetének teljesítése érdekében akként, hogy a Kúria az alperes határozatát a Pp. 339. § (2) bekezdés g) pontja alapján változtassa meg és állapítsa meg, hogy a felperes az Art. 124/B. §-a alapján jogszerűen gyakorolta önellenőrzési jogát, mivel a távközlési adótörvény sérti az engedélyezési irányelv 12. és 14. cikkét, továbbá az EUMSZ 49., 54. és 110. cikkeit, valamint a HEA irányelv 401. cikkét.

[10] A felülvizsgálati kérelem alaptalan.

[11] A Kúria a felperesnek az önellenőrzési eljárás alkalmával meg nem jelölt, de a keresetében jogszabálysértésként hivatkozott indokai elbírálatlanul hagyásával kapcsolatban előterjesztett érvelését nem találta megalapozottnak.

[12] Az Art. 124/B. §-a az önellenőrzés egy speciális változatát szabályozza. Ebben az eljárásban az adózónak az adókötelezettséget megállapító jogszabály alkotmányellenességét vagy az Európai Unió kötelező jogi aktusába történő ütközését állító kérelme alapján van vizsgálódásnak helye. Az adóhatóság kizárólag jogkérdésben dönt és a döntéshozatalhoz az adózó írásban előterjesztett jognyilatkozatán kívül más bizonyíték megvizsgálására nincsen szükség. Ahhoz, hogy a kérelem érdemben megvizsgálásra, eldöntésre kerüljön az szükséges, hogy az adózó megjelölje, hogy álláspontja szerint mely jogszabály melyik konkrét uniós jogi normával nem áll összhangban. Az adóhatóság vizsgálódása nem terjed ki, terjedhet ki valamennyi hazai jogi norma valamennyi uniós szabályozással kapcsolatos összhangjára. Ennek kutatása nem tartozik az Art. 138. §-a szerinti, a fellebbezés teljes körű vizsgálatára vonatkozó jogkörhöz. Ennek elvárása teljesíthetetlen feladat elé állítaná az adóhatóságot.

[13] A fentiek alapján a Kúria megítélése szerint jogszerűen járt el az elsőfokú bíróság, mikor a felperes keresetében ugyan hivatkozott, de az önellenőrzési kérelemben nem említett jogszabálysértések elemzését kirekesztette vizsgálódási köréből. Ennek jogszerű indoka abban is keresendő, hogy a közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata során a bíróság a határozat jogszerűségéről, jogszerűtlenségéről határoz. A fentiekben kifejtettek logikája alapján nem

alapozhatja a határozat jogszerűtlenségét olyan indokra, mely nem képezte az alperesi eljárás tárgyát.

[14] A Kúria a felperes első tárgyalást követően előterjesztett jogsértéseivel kapcsolatban hivatkozik a Kfv.I.35.116/2015/8. számú (ún. Hervis) ítéletében kifejtettekre. E szerint: A perbeli esetben az elsőfokú bíróságnak döntése meghozatalakor nem szabadott figyelmen kívül hagynia, hogy mire irányult a felperes kereseti kérelme. Ugyanis a Pp. XX. fejezetében található speciális szabályok alapján a közigazgatási perben a bíróság a felülvizsgálni kért határozat jogszerűségéről a kereseti kérelem korlátai között dönt. A fél jogérvényesítéséhez az szükséges, hogy az eljárást kezdeményező beadványában, így a keresetlevelében jelölje meg azokat a jogszabálysértéseket, melyre kérelmét alapozza.

[15] Eljárása során a Kúria tehát nem tekinthetett el attól, hogy a bírósági felülvizsgálat irányát mindenkor a kereseti kérelemhez tartozó indokok határozzák meg. A bíróság ítélete a közigazgatási perekben sem terjeszkedhet túl a kereseten (Pp. 212. § (1) bekezdés), de ki is kell merítenie valamennyi kérelmet (Pp. 213. § (1) bekezdés): a bíróságnak a felperes által a keresetlevélben megjelölt jogszabálysértések, a kereseti indokok körében kell eljárni. A keresetváltoztatás tilalma a közigazgatási perben a perindítási határidőre tekintettel is jóval szigorúbb, a Pp. 335/A. § szerint legkésőbb az első tárgyaláson van rá mód.

[16] Emiatt az elsőfokú bíróság a Pp. 335/A. § (1) bekezdésében, a Pp. 121. § (1) bekezdés c) és e) pontjaiban foglaltakra figyelemmel az első tárgyalásig meg nem nevezett jogszabálysértés tekintetében nem döntött.(EUMSZ 49., 54. cikkei)

[17] A kereseti kérelemhez való kötöttség alkalmazásának uniós jog elsőbbségét, érvényesülését megakadályozó felperesi következtetéssel sem értett egyet a Kúria.

[18] Az uniós jog végrehajtása során alkalmazott eljárási szabályok tekintetében az „eljárási autonómia” elve érvényesül. Az Uniónak nem volt, és ma sincs erre a területre jogalkotási hatásköre. Ugyanakkor az Unió Bírósága az uniós jog érvényesülése érdekében több döntésében vizsgálta a különböző tagállamok eljárásjogait és alakította ki joggyakorlatát. A kereseti kérelemhez kötöttség uniós jogi összeegyeztethetőségét vizsgálta az EUB a van Schijndel (C–430/93, C–431/93) ügyben, ahol arra a következtetésre jutott, hogy a közösségi jog nem írja elő a nemzeti bíróságok számára a közösségi rendelkezések megsértésére vonatkozó érv hivatalból történő figyelembevételét, amennyiben ezen érv vizsgálata arra kötelezné, hogy feladja a rá vonatkozó kérelemhez kötöttséget és kilépjen a jogvita felek által meghatározott kereteiből. Ugyanakkor kiemelte, hogy a nemzeti bíróságot ebben az esetben is köti az egyenértékűség elve, hogy azokban az esetekben, amikor a nemzeti jog szerint hivatalból kell meghatározott szabályokat alkalmaznia, úgy a hasonló esetekben az uniós jogot is hivatalból alkalmazza.

[19] A felperes által hivatkozott C–312/93. számú Peterbroeck ügyben a belga jog szerinti 60 napos előterjesztési határidő közösségi jogba ütközését vizsgálta, a tényálláshoz kötötten. Döntésében általánosságban nem fogalmazott meg elvárásokat és nem nevezte meg azt az időtartamot sem, amelyet az uniós joggal összeegyeztethető korlátozásnak tekint, vagy amely feltétlenül a közösségi joggal ellentétes. Előírt bizonyos szempontokat, amelyeket az összeegyeztethetőséggel kapcsolatban vizsgálni kell. (14. pont)

[20] A C–222/05 Van der Weerd ügyben megerősítette, hogy közösségi szabályozás hiányában a hatáskörrel rendelkező bíróságok meghatározása, a közösségi jogból származó jogok védelmét a

jogalanyok számára biztosító bírósági jogorvoslatokra vonatkozó eljárási szabályok kialakítása az egyes tagállamok belső jogrendjének feladata (28. pont).

[21] A felperes által is hivatkozott egyenértékűség és tényleges érvényesülés elvére utalva pedig rögzítette, hogy a közösségi jog nem követeli meg a nemzeti bíróságtól azt, hogy olyan jogalapot vegyen hivatalból figyelembe, amelyre a felek egyáltalán nem hivatkoztak.

[22] A Kúria az EUB esetjogának tükrében a perbeli esetben azt vizsgálta, hogy van-e különbség a nemzeti eljárási rendelkezésekben az uniós jog és a belső jog alkalmazása között. E vizsgálat alapján arra az álláspontra helyezkedett, hogy ilyen különbségtétel nem áll fenn, a magyar perjogi szabályozás nem kedvezőtlenebb, továbbá nem teszi lehetetlenné vagy rendkívül nehézé az uniós jog alkalmazását, sőt annak kezelése, vizsgálata azonos a belső jogi normák megsértésére történő hivatkozások tartalmazó keresetekével. Nem sérül tehát a Bíróság által az esetjogban lefektetett egyenértékűség és tényleges érvényesülés elve.

[23] Az Engedélyezési irányelv cikkeinek sérelmét állító felülvizsgálati kérelmet sem találta alaposnak a Kúria. Az elsőfokú ítélet részletesen ismertette a magyar szabályozáshoz hasonló francia és máltai adók kapcsán keletkezett Bírósági ítéletet, valamint az ennek ismeretében előterjesztett Bizottsági kereset visszavonását. Az EUB a hivatkozott esetekben megállapította, hogy a szóban forgó adó esetében az adóztatandó tényállás nem kapcsolódik sem az elektronikus hírközlési szolgáltatások piacára való belépést lehetővé tevő általános felhatalmazási eljáráshoz, sem pedig a rádiófrekvencia vagy számhasználati jogok megadásához. Ezen adó ugyanis a szolgáltató azon tevékenységével áll kapcsolatban, amely során az elektronikus hírközlési szolgáltatásokat nyújt a végfelhasználóknak.

[24] Ennek mentén vizsgálva a magyar adókötelezettséget, helytállóan jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy az adóztatandó tényállás semmilyen módon nem kapcsolódik az Engedélyezési irányelv piacra lépéssel összefüggésben megalkotott szabályaihoz. Az elsőfokú bíróság megfelelően értelmezte az uniós ítéleteket, álláspontját nagymértékben alátámasztja, erősíti az Európai Bizottság által Magyarország ellen C-462/12. szám alatt indított kötelezettségszegési eljárásban előterjesztett keresettől való elállása, ami éppen a felperes által felhívott rendelkezések megsértése okán került megindításra. A Kúria a jogerős ítéletben kifejtett érveléssel egyetért, azt megismételni nem kívánja.

[25] A felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályhelyeket az elsőfokú bíróság nem sértette meg, ezért a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

(Kúria, Kfv.I.35.516/2015.)